

Zappen zonder Oranje?

9 juni 2016 // Mulier Instituut // Door: David Romijn

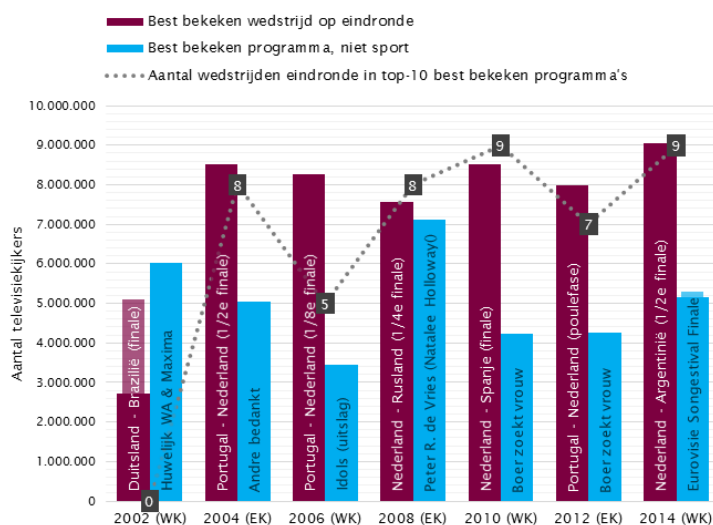
Dit straatbeeld zullen we dit EK niet zien. Maar houdt Nederland ook van voetbal zonder Oranje?

Vrijdag trapt gastland Frankrijk het EK af tegen Roemenië. In totaal zijn er 51 wedstrijden in 30 dagen, een gemiddelde van ruim anderhalve wedstrijd per dag. De overtuigde liefhebbers zullen zo veel mogelijk van de ruim 80 netto voetbaluren willen zien, uitgezonden op het eerste publieke net. Maar hoe groot is de interesse nu Nederland voor het eerst sinds 2002 niet meedoet aan een eindronde? Houdt Nederland ook van voetbal als we zelf niet meedoen?

In het afgelopen televisiedecennium worden de kijkcijfers traditioneel gedomineerd door sport. Zeker in de 'even' jaartallen waarbij Olympische Spelen (zomer of winter) en een eindronde voetbal op het programma staan. In deze jaargangen bestaat ongeveer driekwart van de top-50 best bekeken programma's uit sportwedstrijden. Een WK of EK heeft vaak de andere sport niet eens nodig om de meerderheid in deze lijst te zijn. De Nederlandse televisiekijker is vooral sportkijker.

Televisiekijker groeit in het toernooi

Op de eindronden vanaf EK 2004 tot en met WK 2014 waren iedere jaargang de wedstrijden van het Nederlands elftal het best bekeken televisieprogramma van dat jaar (zie figuur). In deze jaren bestond de top-10 altijd voor minimaal de helft uit voetbalwedstrijden met doorgaans een vertegenwoordiging van 80 tot 90 procent. Opvallend is dat de best bekeken wedstrijd op een eindronde in alle gevallen de wedstrijd het meest ver in het toernooi is. Net als het Nederlands elftal groeit ook de televisiekijker in het toernooi.

Bron: Kijkonderzoek.nl, bewerking Mulier Instituut 2016

Zo eenvoudig de sport (lees: voetbal) grote kijkersaantallen weet te trekken, zo uitzonderlijk is het voor de niet-sport programma's. Sinds 2002 is de uitzending die Peter R. de Vries in 2008 maakte over de verdwijning van Natalee Holloway, het best bekeken niet-sport programma met iets meer dan 7 miljoen kijkers. Daarop volgt het Huwelijk van Willem Alexander en Maxima in 2002 met 6 miljoen kijkers. De overige best bekeken niet-sport programma's blijven steken op 5 miljoen kijkers of minder en halen daarmee de top-10 meestal niet in de even jaren.

Finale WK 2002

Echter, de grote uitzondering op het televisiesucces van voetbal is 2002. Nederland deed niet mee en de interesse om het op televisie te volgen, verbleekte. De best bekeken wedstrijd zou uiteindelijk de finale tussen Duitsland en Brazilië zijn. Iets minder dan drie miljoen kijkers zagen deze wedstrijd. Onder andere Baantjer en Youp van 't Hek scoorden dat jaar beter, met het huwelijk van Willem Alexander en Maxima als beste dat jaar.

Voetbalwedstrijden domineren het televisielandschap, vooral tijdens EK's of WK's en wanneer voor de prijzen gespeeld wordt. Maar als we niet meedoen, blijkt de interesse in het voetbal vooral liefde voor Oranje. Voor het EK 2016 goed en wel begonnen is, zijn de meeste kijkers dus al weggezapt.

Foto: Flickr (CC) / [Marco Raaphorst](#)